

Protecția Biologică și Integrată a Plantelor – Fără Alternativă

Автор(и): проф. д.с.н. Ангел Харизанов

Дата: 21.07.2016 *Брой:* 7/2016

Mecanismele de control al densității populației de insecte și acarieni dăunători, epizootiile și antibioza sunt factori puternici de reglare naturală, care stau la baza protecției integrate a plantelor. Cunoașterea acestor mecanisme face posibilă limitarea utilizării produselor chimice de protecție a plantelor și protejarea mediului natural de poluarea cu pesticide.

Obiectivul protecției integrate a plantelor este de a asigura o anumită densitate a populației de dăunători în biocenoze, cunoscută ca metoda „câmpului contaminat” și exprimată prin așa-numitul prag economic de dăunare – PED. Aceasta presupune că eradicarea completă a dăunătorilor duce la lipsa hranei pentru parazitoizi și prădători și la reducerea numărului acestora, la perturbarea biodiversității în biocenoze, la apariția de noi specii și grupuri de dăunători și la

perturbarea relațiilor dintre organismele benefice și cele dăunătoare care s-au construit pe o perioadă lungă de timp.

Aplicarea protecției moderne a plantelor asociată cu managementul integrat al dăunătorilor este imposibilă fără cunoașterea elementelor de bază ale protecției biologice și integrate a plantelor și a compoziției calitative și cantitative a dăunătorilor și agenților de control biologic din biocenozele primare și secundare (agrocenoze).

Protecția biologică și integrată a plantelor (PBIP) nu exercită efecte adverse precum cele ale protecției chimice a plantelor (PCP), care se exprimă în: perturbarea echilibrului biologic în biocenozele primare și agrocenoze în favoarea dăunătorilor; crearea de condiții pentru apariția de noi specii și grupuri de dăunători cu importanță economică; riscul de intoxicație a oamenilor, animalelor sălbatice, polenizatorilor, plantelor și produselor acestora; reducerea sau eliminarea completă a factorilor de reglare biologică naturală; dezvoltarea rezistenței în populațiile de dăunători la produsele de protecție a plantelor (PPP) aplicate, etc. Mai mult, acestea sporesc biodiversitatea în biocenozе; nu poluează mediul natural și sunt o componentă cheie în protecția culturilor împotriva dăunătorilor în agricultura organică (biologică). Acestea și alte calități importante le fac fără alternativă pentru protejarea plantelor și a produselor acestora de dăunători.

Protecția integrată a plantelor (PIP) are o istorie scurtă de aproximativ 70 de ani, dar manifestarea rapidă a unei serii de deficiențe ale protecției chimice totale a plantelor a stimulat și accelerat apariția, dezvoltarea și aplicarea acesteia. Mulți specialiști nu înțeleg suficient esența acestui tip de protecție a plantelor, iar în Legea protecției plantelor (Monitorul Oficial nr. 61, 25 iulie 2014) nu și-a găsit un loc adecvat în ceea ce privește implementarea și explicarea.

Protecția integrată a plantelor este un sistem de reglare a numărului principalilor dăunători ai plantelor sub pragurile economice de dăunare, prin utilizarea rezultatelor reglării naturale și/sau a metodelor de control cunoscute aplicate individual sau combinate în cel mai potrivit mod. În ultimul sfert al secolului trecut în Bulgaria, au fost efectuate studii fundamentale asupra elementelor acestui control – au fost identificați și studiați principalii dăunători ai culturilor; agenții lor de control biologic și rolul lor regulator, pragurile economice de dăunare, metode eficiente de monitorizare și prognoză, cea mai potrivită aplicare combinată, produse de protecție a plantelor cu impact neglijabil asupra agenților de control biologic și care nu perturbă echilibrul biologic în agrocenoze. Și cel mai important – existau suficienți specialiști în protecția integrată a plantelor, bine instruiți, la nivel național, regional și local, care își îmbunătățeau anual calificările. În această perioadă Bulgaria a ocupat una dintre pozițiile de frunte în Europa în aplicarea protecției integrate a plantelor – pe aproximativ 1 milion de decare de vie; pe sute de mii de decare de livezi; pe câteva milioane de decare de culturi cerealiere; pe aproximativ 300.000 de decare de tutun; în combinație cu controlul biologic în toate complexe de sere din țară.

Începând cu anii 1990, aplicarea protecției integrate a plantelor, inclusiv a protecției biologice a plantelor, a scăzut treptat, rămânând doar pe suprafețe mici și în complexe individuale de sere.

Motivele pentru aceasta sunt fundamentale și numeroase, iar rezolvarea lor este posibilă doar prin reforme profunde în protecția plantelor, exprimate în:

- Restabilirea independenței Institutului de Protecție a Plantelor.
- Separarea protecției plantelor de Agenția Bulgară pentru Siguranța Alimentelor și restabilirea Serviciului Național de Protecție a Plantelor cu direcțiile necesare în cadrul acestuia.
- Creșterea numărului de specialiști în protecția plantelor, inclusiv numirea de specialiști în control biologic și protecție integrată a plantelor.
- Îmbunătățirea continuă a calificării specialiștilor în protecția plantelor, control biologic și protecție integrată a plantelor doar la universitățile acreditate în domeniul protecției plantelor (facultatea de protecție a plantelor).

Protecția plantelor împotriva dăunătorilor este o activitate de stat extrem de responsabilă, care afectează nu doar protejarea culturilor și a produselor acestora de dăunători, ci și mediul natural în ansamblu – biodiversitatea, solul, apa, adică privește ecologia oamenilor și a animalelor. Dacă managementul integrat al dăunătorilor, așa cum este specificat în Legea protecției plantelor (Dispoziții suplimentare, paragraful 1(23)), urmează să fie implementat, reformele cuprinzătoare sunt imperioase, iar modificarea Legii protecției plantelor devine mai mult decât actuală.

Organizarea actuală a protecției plantelor în Bulgaria nu îndeplinește cerințele Legii protecției plantelor și așteptările specifice ale societății pentru produse curate, sol curat și apă curată.